

Kristinehamns kommun

kommunen@kristinehamn.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter prioriterad tillsyn i Grunnebacka skola F-6
i Kristinehamns kommun

Tillsyn i Grunnebacka skola F-6

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Kristinehamns kommun under våren 2015. Grunnebacka skola F-6 besöktes av Skolinspektionen mellan den 22 och 23 april 2015 samt den 5 maj 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

Årskurs 3

Inför tillsynen har Grunnebacka skola lämnat en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 3 läsåret 2013/14. Av denna framgår att alla elever nått kunskapskraven i samtliga ämnen där det finns kunskapskrav förutom i ämnet matematik där 86 procent av eleverna nådde kunskapskraven.

Årskurs 6

Inför tillsynen har Grunnebacka skola lämnat en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i årskurs 6 läsåret 2013/14. Av denna framgår att samtliga elever nådde minst betyget E i samtliga ämnen utom engelska och geografi. I dessa ämnen nådde 52 procent av eleverna kunskapskraven

Trygghet och studiero.

Tillsynen visar att eleverna trivs i skolan och att ett aktivt, förebyggande arbete mot trakasserier och kränkande behandling är en del av skolans vardag. Skolinspektionen skickar ut en enkät till bland annat elever i årskurs 5 inför tillsynen. Då det är så få elever vid skolan som går i årskurs 5 ger enkäten inget utslag statistiskt och det går därför inte att redovisa resultatet av enkäten.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-09-30
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-09-30

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Vid tillsynen har inget annat framkommit än att undervisningen i Grunnebacka skola i huvudsak bedrivs utifrån de krav som ställs i författningarna. Det finns dock brister inom några områden som rektor och huvudmannen måste åtgärda för att eleverna ska få den utbildning de har rätt till och för att eleverna ska ges möjlighet att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Vid Grunnebacka skola finns tillgång till elevhälsa med samtliga kompetenser. Trots detta bedrivs inte ett tillräckligt förebyggande och hälsofrämjande arbete utifrån skollagens krav då elevhälsan saknar tid för detta arbete. En fungerande elevhälsa är ett viktigt stöd för elevernas utveckling mot målen, inte minst för elever som kan vara i behov av särskilt stöd.

Tillsynen visar att det finns oklarheter kring rektorsrollen vid skolan. Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid skolenheten ledas och samordnas av rektorn. Enskilda ledningsuppgifter och beslut kan dock delegeras åt en anställd. Rektorn för Grunnebacka skola har delegerat det ansvar och de befogenheter som annars tillkommer rektorn till en ställföreträdare, i detta fall

Beslut

2015-06-29

4 (14)

Dnr 43 - 2014:8018

den biträdande rektorn vid skolan. För att rektorn ska kunna ta ansvar för det pedagogiska arbetet krävs att rektorn följer upp arbetet och att den biträdande rektorn åiterrapporterar hur uppgifterna genomförs. Delegationsbeslutet saknar dock en beskrivning av rutiner för hur återkoppling och uppföljning av det som delgerats ska genomföras. Tillsynen visar att eleverna inte vet vem som är deras rektor och lärarna är osäkra på vem som leder den pedagogiska utvecklingen och det systematiska kvalitetsarbetet vid skolan. Utredningen visar vidare att rektorn inte tar ansvar för att det systematiska kvalitetsarbetet vid skolan som består i planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten utifrån de nationella målen, dokumenteras. Denna dokumentation ska ta sin utgångspunkt i en analys av kunskapsresultaten eller av andra områden som är av betydelse för att förbättra måluppfyllelsen vid skolan.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kristinehamns kommun att senast den 30 september 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kristinehamns kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att, elevhälsan främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande.

Motivering till bedömning av brist

För eleverna i förskoleklassen och grundskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

Vid intervju med elevhälsan vid Grunnebacka skola framkommer att skolsköterska, kurator och specialpedagog finns vid skolan olika dagar i veckan och olika stor del av dagarna. Psykolog finns att tillgå vid behov. Specialpedagogen säger i intervju att hon är den som oftast är vid skolan. Kuratorn säger att samtliga medlemmar i elevhälsan har sina kontor vid en skola i centralorten Kristinehamn och det är där de träffas tillsammans med Grunnebacka skolas biträdande rektor varannan vecka för att diskutera elevärenden. Elevhälsans medlemmar säger i intervju att skolan är lugn och att de har god tid för de uppgifter som hör till deras specifika professioner under den tid de är på skolan. De tycker däremot inte att det förebyggande och hälsofrämjande arbetet fungerar så väl utifrån att de inte har någon tid i veckan när de alla är samlade på skolan. Lärarna säger i intervju att eftersom elevhälsan inte finns som samlad grupp vid skolan så löser lärarna själva en del situationer som uppstår istället för att vänta tills elevhälsan ska ha möte som då hålls vid en annan skola. Biträdande rektorn säger att det här är ett utvecklingsområde vid skolan och att de ska intensifiera arbetet med det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Enligt biträdande rektorn kommer elevhälsan från och med höstterminen 2015 att besöka skolan var tredje vecka. Då ska elevhälsan kunna samarbeta med arbetslaget i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet och kunna stötta lärarna i situationer som uppkommer vid skolan.

Tillsynen visar att elevhälsan vid Grunnebacka skola inte främst arbetar förebyggande och hälsofrämjande för att stötta elevernas utveckling mot utbildningens mål. Representanter för elevhälsan har bland annat uppgett att de saknar tid för sådant regelbundet och gemensamt arbete. När elevhälsan träffas går tiden till största delen åt till att diskutera elevärenden och då särskilt elever i behov av särskilt stöd.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kristinehamns kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Kristinehamns kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Kristinehamns kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska se till att uppföljning av skolenhetens resultat, beslut om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt planering för genomförandet av dessa, dokumenteras.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska rektorn ansvara för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Om det framkommer att det finns brister i verksamheten ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas. Enligt läroplanen ansvarar rektorn för att planera, följa upp, utvärdera och utveckla verksamheten. Som pedagogisk ledare för skolan och som chef för lärarna och övrig personal i skolan har rektorn ansvar för skolans resultat.

Inför tillsynen av Grunnebacka skola efterfrågade Skolinspektionen dokumentation och analyser av kvalitetsarbetet och arbetet med trygghet och studiero vid skolan. Enligt uppgift från rektorn via biträdande rektorn ska det finnas dokumentation av skolans systematiska kvalitetsarbete från föregående år. Lärarna säger i intervju att de arbetat med bland annat arbetslagsutveckling. Detta arbete dokumenterades och lämnades till rektorn. Vid tillfället för tillsynen vet dock ingen var det går att hitta denna dokumentation. Vid intervju med lärarna framkommer att de i arbetslaget bland annat diskuterar elevernas kunskapsresultat både på individ- och skolnivå, men att dessa diskussioner inte dokumenteras. De diskuterar också hur de ska arbeta för att eleverna ska få möjlighet att påverka hur de bäst lär sig. Detta är, enligt lärarna, ett exempel på ett utvecklingsområde som de själva tycker att de behöver arbeta med och som diskuteras. Inte heller detta dokumenteras. Lärarna säger vidare att de känner behov av en tydlig ledare som styr arbetet mot fastställda mål och som ser till

att nödvändiga åtgärder vidtas. Sedan den biträdande rektorn kom till skolan deltar han i arbetslagets möten och de har tillsammans påbörjat ett gemensamt arbete med att, utifrån de nationella målen, identifiera utvecklingsområden vid skolan.

Utredningen visar att rektorn inte tar ansvar för att det systematiska kvalitetsarbete som bedrivs vid skolan dokumenteras. Utredningen visar att det vid skolan bedrivs ett arbete med planering, uppföljning och utvärdering av verksamheten, detta arbete dokumenteras dock inte på skolnivå. För att skolan, systematiskt och kontinuerligt ska kunna utveckla verksamheten måste arbetet på skolenhetsnivå resultera i en resultatförståelse som kommer alla till del, detta för att uppfylla de nationella målen. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Motivering till föreläggande som ingripande

Kristinehamns kommun uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Kristinehamns kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

Beslut

2015-06-29

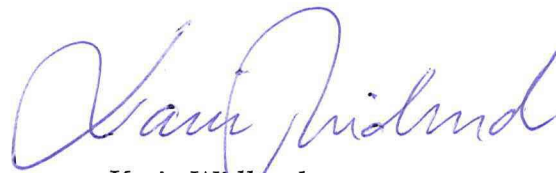
12 (14)

Dnr 43 - 2014:8018

På Skolinspektionens vägnar

Marie Sjöberg
Beslutsfattare

Karin Widlund
Föredragande

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Grunnebacka skola F-6

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektionen grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Grunnebacka skola F-6

Grunnebacka skola ligger i Rudskoga som är en liten ort cirka 3,7 mil sydost om centralorten Kristinehamn. Vid tillfället för Skolinspektionens besök finns det 10 elever i förskoleklass och 45 elever i grundskolans årskurs 1-6 vid skolan.